

Bờ chuối sau nhà

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Dân gian có câu tục ngữ "Chuối đằng sau, cau đằng trước"; bởi thường thì những ngôi nhà quê trồng hàng cau trước ngõ và bờ chuối sau nhà. Người có phận người, cây cũng có phận cây. Nếu cây tre được xem như là biểu tượng của sự vững chãi cứng rắn, mang dáng dấp người cha, thì cây chuối ngược lại luôn mềm mại, dịu dàng như người mẹ vậy!

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Cũng như bao miền quê khác, miệt châu thổ Cửu Long có nhiều loại chuối khác nhau như: Chuối xiêm, chuối mật, chuối hột, chuối dong, chuối hương, chuối già, chuối cau, chuối sáp.V.v... Mỗi loại chuối cho ta những hương vị khác nhau cùng với những món ăn độc đáo từ thân chuối, trái chuối và cả bắp chuối nữa... Ở quê, lúc đầu mùa mưa, khi không tìm được cá, thì chuối cây xắt nhuyễn nấu canh chua với khô (còn gọi là nấu xiêm lo). Hay đơn giản hơn là vắt vào chuối xắt một miếng chanh rồi ăn với mắm kho cũng rất tuyệt vời.

Những món ăn từ chuối cây thật dễ làm và đặc biệt là dễ lưu vào ký ức mình đối với những ai xa quê.

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Khi nhà bất chợt có khách, không phải lúc nào cũng tìm được bắp chuối, nhưng chuối cây thì luôn có sẵn. Một con gà thả vườn nấu cháo hay chỉ cần luộc lên rồi xé phai trộn với chuối ghém, rau răm là có món đãi khách không kém phần thịnh soạn.

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Sau nhà trồng vài bụi chuối sẽ cho người dân quê không chỉ có loại trái chín bổ dưỡng mà còn là loại rau sạch quanh năm. Thường thì những quày chuối lớn người dân quê phải chặt ra từng nải, đem phơi nắng cho ráo mủ rồi đem dứa. Nếu chuối có quày nhỏ và nhiều quá thì cứ lấy dây treo lên chái bếp để chín từ từ...

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Buổi xế trưa, các mẹ, các chị hay làm bánh chuối hấp vì không cần phải ra chợ mua nguyên liệu. Xay bột, nạo dừa và đập chuối cho đập trộn vào bột rồi hấp là xong... Những miếng bánh quê bình dị, thân quen ấy còn đọng hoài vị ngọt, hương thơm từ vườn dừa, bờ chuối sau nhà... Còn trong mùa nắng khi chuối chín nhiều chỉ còn việc ép chuối làm khô. Chuối khô chỉ cần xắt sợi, thêm một ít gừng củ thái chỉ và một nắm đậu phộng rang nữa là làm được món chuối ngào đường. Món này dùng để uống trà và cũng có thể làm món lót dạ trong buổi xế trưa để chờ đến bữa cơm chiều. Muốn bảo quản món chuối ngào đường được lâu chỉ cần dùng lá chuối gói lại thành đôn như bánh tét vậy.

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Nhắc đến bánh tét, nhiều người không thể quên những ngày giáp tết hay nhà có đám giỗ đều có gói bánh tét, bánh ít. Lá chuối lúc này đã phát huy hết tác dụng của nó. Thường thì làm bánh tét có nhiều loại nhân như nhân đậu, nhân mỡ hoặc nhân hỗn hợp. V.v... Và, có lẽ phổ biến hơn cả là bánh tét nhân chuối vừa có sẵn không phải mua vừa ăn không ngán... Ngày tết cũng như ngày thường có thể nói lá chuối tươi dùng để gói nhiều loại bánh và các loại thực phẩm khác như: nem, chả. V.v...

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Thời còn nghèo khó, tàu chuối khô, người ta dùng làm dây, bện võng hay để nguyên cắt vào làm ủ chuối cho heo tránh muỗi vì không có mùng... Chuyện ngày xưa ông bà mình kể lại lúc nghèo đói và chiến tranh loạn lạc phải dùng đến củ chuối thay cơm... Còn thân cây chuối sau khi đốn quày cũng không phải là thứ bỏ đi, vì đó còn là nguồn thức ăn chính cho gia súc, gia cầm thời trước.

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Những người lớn tuổi một chút hẳn sẽ còn nhớ, những năm mới giải phóng nhà ai cũng có cối và chày giã gạo trong nhà. Hai vật dụng gia đình ấy còn dùng để giã chuối thật nhuyễn làm thức ăn cho heo và vịt xiêm. Chăn nuôi thời ấy có câu “Lấy công làm lời” là như vậy! Cái chất độn cho gia súc, gia cầm này rất tiện lợi vì dễ kiếm. Chuối giã xong đem cho heo, vịt ăn tươi cũng được, hoặc cho vào khạp ủ chua cho ăn năm ba bữa mới giã tiếp lần sau...

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Cây chuối còn là người bạn thân thiết với trẻ em trên vùng sông nước này... Ngày mới lớn, đứa trẻ nào cũng thích nô đùa cùng với dòng sông, bến nước. Khúc chuối tươi làm phao quả là tuyệt vời. Ôm xuôi cây chuối đến tận bụng và cứ thế mà chôi đạp mà thỏa thích vầy vùng... Và, cứ thế cả buổi chiều khấy động một khúc sông quê, cho đến khi cầm đứa nào cũng "mọc râu" và mẹ gọi ăn cơm chiều mới chịu buông khúc chuối để lên bờ...

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Hồi trước, nhiều vùng nông thôn sâu chưa có nhiều chiếc cầu được xây dựng như bây giờ. Không ít người đến lớp nhờ những chiếc bè chuối đón đưa. Chỉ cần một đoạn dây mắc qua đôi bờ và ở khoảng giữa đoạn dây ấy buộc vào cục gạch, cục đá cho dây chìm xuống lòng sông để xuống ghe qua lại không vướng. Và cứ mỗi lần qua sông chỉ việc ngồi trên chiếc bè chuối mà phẳng dây là qua sông an toàn. Trong cái vất vả ấy, biết bao thế hệ trẻ em ở miền quê này không thể nào quên câu chuyện kể Trần Minh Khố Chuối thi đỗ Trạng Nguyên để mà cố gắng vượt khó học hành và thành đạt trong cuộc sống...

Cây chuối có nhiều công dụng trong cuộc sống người dân Nam Bộ nói riêng

Nhưng dù có đi đâu, ở đâu, mỗi khi bắt gặp cơn mưa đầu mùa, lòng ta lại nhớ về cái âm thanh lộp độp của những tàu chuối sau hè... Nhớ những buổi xế trưa với những miếng bánh chuối hấp với nước cốt dừa béo ngậy còn đọng lại nơi đầu lưỡi... Nhớ đêm giao thừa thức chờ nồi bánh tét chín tới... Trong miền ký ức ấy đã dậy lên tất cả nỗi nhớ quê hương – mà có lẽ không có gì gần gũi hơn, mộc mạc hơn như bờ chuối sau nhà, vì chuối như một bà mẹ quê chịu thương chịu khó!

Sưu tầm

Nguồn: <http://www.canhdongtruyengiao.net/NhipSongQuanhTa/Luot%20Web/1.8.12/Bochuoioi/bochuoioi.html>

Chuyển đến: **Lê-Thụy-Chi**

Ngày 13 tháng 1 năm 4894 - Ất Mùi (1/5/2015)

www.vietnamvanhien.net

